

مسکن؛ کالایی زیربنایی یا سرمایه‌ای؟

با توجه به این نکته که کارگران همواره بخش قابل توجهی در حدود ۵۰ درصد جامعه را به خود اختصاص داده‌اند و تأکید بر اینکه این افراد به دلیل قرار گرفتن در سطوح پایین درآمدی، قادر به تهیه مسکن مناسب برای خانواده خود نیستند، قرار گرفتن مسکن در قالب امور رفاهی و نگاه به مسکن به عنوان کالای سرمایه‌ای بسیار آسیب‌زا است. این نگاه به حوزه مسکن در حال حاضر شرایطی را در جامعه کارگری به وجود آورده که امروزه بخش قابل توجهی از جامعه کارگری به آتیه‌انالین کرده و حتی در این شرایط، برخی بدمسکنی و حاشیه‌نشینی شهرهای بزرگ را تجربه می‌کنند و سیاست‌های راهبردی و اعتباری و تسهیلاتی این حوزه، جوابگوی نیازهای کارگران در بخش مسکن نیست و نیاز به ارائه و اجرای سیاست‌های قابل اجرا و واقعیت‌نگر تهیه مسکن ضروری به نظر می‌رسد. فرامرز توفیقی، رئیس کمیته دستمزد کانون شوراهای اسلامی کار کشور در ارتباط با مسکن کارگران به آتیه‌انالین گفت: «اعتقاد جامعه کارگری این است که مسکن جزو ابتدایی‌ترین و زیربنایی‌ترین نیازهای یک خانواده است و در واقع خانواده باید زیر یک سقف شکل گیرد.» این فعال کارشناس حوزه کار اضافه کرد: برخلاف نظر برخی از مسئولان مرتبط، مسکن از جمله امور رفاهی محسوب نمی‌شود بلکه در قالب امور اساسی و زیربنایی و ملزومات ابتدایی زندگی به‌ویژه در ارتباط با کارگران است. این عضو کارگری شوراهای کار با بیان اینکه احیای ماده (۱۴۹) قانون کار از اساسی‌ترین خواسته‌های کارگران است، ادامه داد: «نیاز امروز جامعه کارگران در ارتباط با مسکن که از اصولی‌ترین نیازها است و به نوعی برآورده شدن انتظارات در قالب دولت آینده و در خصوص مسکن کارگران است.» در متن ماده (۱۴۹) قانون کار آمده است: کارفرمایان مکلفند با تعاونی‌های مسکن و در صورت عدم وجود این تعاونی‌ها، مستقیماً با کارگران فاقد مسکن جهت تأمین خانه‌های شخصی مناسب همکاری لازم را انجام دهند. همچنین کارفرمایان کارگاه‌های بزرگ مکلف به احداث خانه‌های سازمانی در جوار کارگاه و یا محل مناسب دیگر هستند. همچنین تبصره «۱» این ماده قانونی اضافه می‌کند: دولت موظف است با استفاده از تسهیلات بانکی و شهرک‌های مسکن و شهرسازی، شهرسازی‌ها و سایر دستگاه‌های ذی‌ربط همکاری لازم را به عمل آورد. در تبصره «۲» نیز اشاره شده است: نحوه و میزان همکاری و مشارکت کارگران، کارفرمایان و دستگاه‌های دولتی و نوع کارگاه‌های بزرگ مشمول این ماده طبق آیین‌نامه‌ای خواهد بود که توسط وزارت کار و امور اجتماعی

و مسکن و شهرسازی تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید. توفیقی با اشاره به اینکه اولین خواسته جامعه کارگران از رئیس‌جمهور و دولت سیزدهم، برخورد صادقانه با مردم و ارائه حقایق است، اظهار داشت: «مورد دیگر در خواست‌های کارگران در ارتباط با اجرای قانون کار، مصوبه مجمع تشخیص مصلحت نظام در سال ۱۳۶۹ است.»

این کارشناس حوزه کار در ادامه اظهار کرد: «بخش‌هایی از قانون کار که تا به حال کامل اجرائی نشده و در ارتباط با امنیت شغلی، معیشت و مسکن است باید مورد توجه و دولت سیزدهم قرار گیرد.»

نگاهی کلی به روند تشکیل پرونده الکترونیک در معاونت بیمه‌های

گامی برای تحقق تأمین اجتماعی الکترونیک

بدون شک فناوری اطلاعات و دستاوردهای آن در قرن اخیر تأثیرات شگرفی در بهبود کیفیت خدمات در سازمان‌ها و مؤسسات کوچک و بزرگ داشته است. امروزه سازمان‌ها در فضایی کاملاً قابل‌تغییر رویکردهای سنتی خود برای پویایی و بقای خود نیازمند گردآوری اطلاعات و به‌کارگیری مؤثر آنها در جهت ارائه خدمات بهتر هستند. از سویی دیگر، رشد آگاهی‌های مخاطبان از علوم اطلاعات و ارتباطات سبب افزایش انتظارات آنان از این سازمان‌ها شده است. در دهه‌های اخیر در سازمان‌های کوچک و بزرگ اقدامات مهمی با بهره‌گیری از سیستم‌های رایانه‌ای و شبکه‌های ارتباطی در جهت مکانیزاسیون و اتوماسیون سازی امور جاری انجام پذیرفته که مهمترین آنها ذخیره الکترونیکی اطلاعات مخاطبان، اصلاح فرایندها، توسعه سیستم‌های نرم‌افزاری و سخت‌افزاری و ایجاد تمهیدات لازم برای نگهداری اطلاعات است.

گزارش

الف) بررسی تأثیر اجرای طرح پرونده الکترونیک در کاهش هزینه‌های مرسولات پستی سازمان

قبیل از اجرای طرح پرونده الکترونیک، پرونده‌های فیزیکی حسب درخواست‌های ستاد، ادارات کل یا سایر شعب به شیوه پستی در سراسر کشور جابه‌جا می‌شد و برای هر پرونده دو هزینه پستی برای ارسال و برگشت پرونده بین مبدأ و مقصد قابل تصور بوده است. علاوه بر هزینه‌های مذکور، در ارسال پستی پرونده‌ها، موضوعات مهم دیگری نیز قابل تأمل است که برخی از آنها عبارتند از: احتمال گم شدن پرونده‌ها در پروسه آماده‌سازی تا تحویل به مقصد، صرف زمان اداری و پرسنلی جهت آماده‌سازی و ارسال مرسوله، عدم دسترسی به پرونده در بازه زمانی تحویل مرسوله به پست. با شکل‌گیری پرونده‌های الکترونیک در شعب سازمان، جابه‌جایی پرونده‌ها از طریق پست روندی کاهش یافته و بر اساس اطلاعات و داده‌های آماری گردآوری شده از ادارات کل بیمه‌ای استان‌ها، در چند سال اخیر به‌رغم افزایش تعرفه‌های پستی به صورت سالانه، هزینه‌های مرسولات پستی کاهش چشمگیر و نزدیک به ۵۰ درصد داشته است. علاوه بر آن، مزیت دسترسی و رؤیت پرونده‌ها برای کاربران مجاز در سراسر کشور بی‌نیاز از ارسال پرونده‌ها در هر لحظه و هر مکان مهیا شده است.

ب) بررسی تأثیر اجرای طرح پرونده الکترونیک در آزادسازی فضای اداری

با توجه به تنوع ساختمان‌های اداری و ترکیب‌های ساختاری متفاوت در بخش‌های بایگانی شعب سازمان تأمین اجتماعی، چنانچه مساحت فضاهای بایگانی در دو حوزه پرونده‌های فنی و مستمری در شعب کشور به صورت میانگین ۶۰ متر مربع در نظر گرفته شود، از آنجا که حسب برنامه‌ریزی‌های انجام شده پس از تصویربرداری کامل اسناد پرونده‌ها و تأییدی نقص بودن بارگذاری اسناد در سامانه متمرکز، پرونده‌های فیزیکی شعب با بایگانی‌های راکد منتقل خواهد شد؛ لذا ما با اجرای کامل این طرح در کل کشور با آزادسازی فضای بیش از ۳۰ هزار مترمربع مواجه می‌شویم.

شایان ذکر است به دلیل خاتمه طرح مذکور در شعب تهران، عملیات انتقال پرونده‌ها به بایگانی راکد در برخی از شعب ادارات کل غرب و شرق تهران بزرگ انجام پذیرفته و فضای اداری آزاد شده، متناسب با نیازهای شعب مذکور مورد استفاده قرار گرفته است.

● افزایش اطمینان از امنیت پرونده‌های فیزیکی از بلایای طبیعی و غیرطبیعی
● رضایتمندی همکاران و بیمه‌شدگان
● فراهم شدن بستر تأمین اجتماعی الکترونیک و ارائه خدمات غیرحضور
● امکان تعیین سطوح دسترسی رؤیت اسناد، برای واحدها و کارکنان متناسب با مسئولیت‌ها
● استفاده بهینه از نیروی انسانی شعب از طریق حذف ارجاعات بایگانی
● امکان تهیه فایل‌های پشتیبان در جهت حفظ و صیانت از اسناد و جلوگیری از مفقود شدن مدارک پرونده‌ها
● کشف و شناسایی برخی از اشکالات در نامنویسی بیمه‌شدگان به جهت ماهیت متمرکز طرح

فعالیت‌های طرح پرونده الکترونیک

برای تبدیل پرونده‌های فیزیکی به پرونده‌های الکترونیکی فعالیت‌های متنوعی باید صورت گیرد که برخی از آنها جهت تکمیل اطلاعات و کنترل کیفی و کمی خروجی‌های سیستم است. در حال حاضر ۸۵ درصد شعب کشور طرح پرونده الکترونیک را در دو حوزه پرونده‌های فنی و مستمری به پایان رسانده و به زودی شعب باقیمانده نیز آن را به پایان خواهند رساند. تا پایان اردیبهشت‌ماه سال جاری تعداد ۲۰ میلیون و ۳۹ هزار و ۸۱۵ پرونده فنی و ۲ میلیون و ۵۳۴ هزار پرونده مستمری در کل کشور تصویربرداری شده که از طریق یک سامانه متمرکز مدیریت اسناد در اختیار کاربران شعب است. با توجه به تجارب کسب شده در اجرای طرح مذکور، مطالعات اولیه بر روی چگونگی اجرای طرح در حوزه پرونده‌های وصول حق بیمه در معاونت بیمه‌ای آغاز شده و از ابتدای سال جاری طرح پرونده الکترونیک پرونده‌های مطالباتی در چند شعبه با تیپ‌های مختلف به صورت آزمایشی آغاز شده است و با رفع ایرادات نرم‌افزاری و تکمیل شیوه‌نامه اجرایی به‌زودی این طرح در سراسر کشور نیز انجام خواهد شد.

تأثیرات اجرای طرح

در خصوص تأثیرات اجرای این طرح بزرگ، مطالعات متنوعی قابل انجام است. همچنین در زمینه اثربخشی این طرح در معاونت بیمه‌ای تحقیقاتی صورت پذیرفته که به دو مورد آن اشاره می‌شود:

● افزایش رضایتمندی مخاطبان و همکاران
● فراهم کردن زمینه تحقق تأمین اجتماعی الکترونیک و ارائه خدمات غیرحضور
● ایجاد پایگاه متمرکز اسناد مخاطبان سازمان

آسیب‌پذیری پرونده‌های کاغذی

اجرای این طرح پس از آزمایش در شعب پایلوت، ابتدا در شعب تهران و توسط شرکت مشاور مدیریت و خدمات ماشینی تأمین صورت پذیرفت و به تدریج با رفع عیوب نرم‌افزاری و تجهیز سخت‌افزاری شعب، متناسب با نیازمندی‌های پروژه، برنامه گسترش و اجرای طرح در شعب سراسر کشور در معاونت بیمه‌ای تدوین و ابلاغ شد. مطابق این طرح، تشکیل پرونده‌های الکترونیک به همکاران سازمان واگذار شد. البته این مهم بدون برنامه‌ریزی‌های آموزشی ممکن نبود، لذا معاونت بیمه‌ای با یک برنامه‌ریزی دقیق نسبت به تعیین اولویت‌های اجرایی طرح، صدور دستورالعمل‌های لازم، تدوین شیوه‌نامه اجرایی و مستندات آموزشی، برگزاری سمینارهای منطقه‌ای و کلاس‌های آنلاین، بازدیدهای میدانی، نظارت و پایش سیستم‌تیک در طول اجرای طرح اقدام کرد. همکاران سازمان با همت و تلاشی ستودنی و با اتکا به ظرفیت‌های موجود فعالیت‌های مختلف این طرح را به بهترین شکل ممکن به اجرا درآوردند. در مقام تعریف، پرونده الکترونیکی در واقع مجموعه‌ای از اطلاعات سیستمی بیمه‌شدگان به همراه اسناد، مدارک و مستندات است که حسب قوانین و مقررات در جهت ارائه خدمات دریافت و نگهداری می‌شود. اجرای طرح بزرگ تشکیل پرونده‌های الکترونیکی به عنوان یکی از گام‌های بلند سازمان در تحقق تأمین اجتماعی الکترونیک، مزایای بسیار زیادی به همراه داشته که برخی از مهمترین آنها عبارتند از:

● آزادسازی فضای قابل توجهی از شعب
● حذف گردش کار زاید
● تسریع در پاسخگویی
● حذف هزینه‌های ارسال پرونده‌های فیزیکی بین شعب سازمان
● امکان رؤیت همزمان پرونده برای کاربران متعدد در سراسر کشور
● کاهش هزینه‌های اداری
● جلوگیری از پیامدها و مخاطرات ناشی از جابه‌جایی دستی پرونده‌ها به وسیله مراجعان یا کارکنان شعب

سازمان تأمین اجتماعی که جمعیتی بالغ بر ۴۴ میلیون نفر شامل بیمه‌شدگان، مستمری‌بگیران و کارفرمایان را تحت پوشش دارد، از بدو فعالیت‌های خود برای پاسخگویی و ارائه خدمات مناسب، همواره نیازمند گردآوری اطلاعات متنوعی از مخاطبان خود بوده است. این در حالی است که در سال‌های گذشته با ثبت‌نام هر بیمه‌شده یک «پرونده فیزیکی» در برگیرنده مدارک و مستندات مختلف برای وی تشکیل شده و در طول زمان مستندات جدیدی به این پرونده‌ها افزوده می‌شد. با آغاز شکل‌گیری سیستم‌های نرم‌افزاری، طرح‌های متعددی در جهت اصلاح فرایندها، کاهش دریافت مستندات کاغذی و بهبود کیفیت خدمات در این سازمان تدوین پذیرفت. اجرای طرح ساماندهی در اواخر دهه ۷۰ یکی از این پروژه‌های مهم و اثربخش این سازمان است که به صورت سراسری در تمام شعب کشور اجرا شد.

نگهداری از پرونده‌های فیزیکی

به‌رغم اجرای طرح ساماندهی و اصلاح مستمر فرایندهای ارائه خدمات و توسعه سیستم‌های نرم‌افزاری از نیمه نخست دهه ۹۰، شعب سازمان با چالش افزایش حجم مستندات کاغذی دریافتی از مخاطبان و کمبود فضای اداری، مشکلات مربوط به نگهداری پرونده‌ها، فرسودگی اوراق و ناخوانایی آنها به مرور زمان، مخاطرات امنیتی پرونده‌ها و... روبه‌رو شد و آسیب‌پذیری پرونده‌ها و حتی سیستم‌های کامپیوتری در حوادث طبیعی - همانند آنچه در زمین لرزه‌های بم و ورزقان رخ داد - موجب تشدید نگرانی‌ها در زمینه چگونگی نگهداری پرونده‌های فیزیکی شد. از سویی دیگر در شعب، هزینه‌های اداری، پرسنلی و نگهداری مربوط به پرونده‌ها با روندی تصاعدی مواجه بود؛ لذا تشکیل پرونده‌های الکترونیکی به عنوان یکی از بزرگترین طرح‌های فناوری اطلاعات سازمان از سال ۱۳۹۵ با محوریت معاونت بیمه‌ای و با انجام مطالعات متعدد بر روی مستندات علمی و بررسی تجارب داخلی و بین‌المللی و در راستای اهداف کلی زیر آغاز شد:

- حذف گردش پرونده‌های فیزیکی بیمه‌شدگان از جریان ارائه خدمات
- ارتقاء کیفیت خدمات
- رفع دغدغه گم شدن پرونده یا اسناد مربوطه
- کاهش هزینه‌های اداری و اجرایی شعب
- آزادسازی فضای اداری

قرارداد همکاری انتشارات علمی و فرهنگی و مرکز تحقیقات کامپیوتری نور امضا شد

تولد اپلیکیشن اختصاصی کتابخوان

گزارش

با حضور چند تن از مسئولان مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی قم در انتشارات علمی و فرهنگی تفاهنامه‌ای در زمینه توسعه همکاری‌های دوطرفه به منظور افزایش در عرضه خدمات بهینه و مطلوب به مشتریان و مخاطبان، طراحی و تولید نرم‌افزار برای توسعه دسترسی کاربران به منابع و متون علوم اسلامی و انسانی منتشر شده از سوی دو طرف و همچنین

سایر آثار انتشارات علمی و فرهنگی به‌امضای طرفین رسید. مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی (نور) نهادی پژوهشی است که برای تسهیل دسترسی کاربران به منابع و متون علوم اسلامی و انسانی فعالیت می‌کند و سابقه همکاری با انتشارات علمی و فرهنگی را نیز دارد. این مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی در ماه‌های اخیر تلاشی مضاعف برای توسعه همکاری با انتشارات علمی و فرهنگی را در

دستور کار خود قرار داده است. این دیدار با حضور حجت‌الاسلام محمدحسین بهرامی، ریاست مرکز نور و نادره رضایی، مدیرعامل انتشارات علمی و فرهنگی به‌منظور امضای تفاهنامه همکاری انجام گرفت. براساس تفاهنامه‌ای که به‌امضای این دو مجموعه رسید، اپلیکیشن اختصاصی کتابخوان برای انتشارات علمی و فرهنگی طراحی و تولید می‌شود که تاکنون بخشی از این

توافق به‌ثمر رسیده و تعدادی از عناوین کتاب‌ها روی این اپ بارگذاری شده است.

همچنین در این تفاهم‌نامه علاوه بر نرم‌افزار کتابخوان که با داده‌های مشترک میان مرکز نور و انتشارات علمی و فرهنگی برپا شده است، همکاری‌هایی نیز در زمینه توسعه منابع دیجیتال مرکز، اعطای اجازه برگزاری کارگاه‌های مشترک و نیز برگزاری سمینار و همایش صورت گیرد.